

BĄDŹ TYM, KIM JESTEŚ

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: 2 P 1,1-15; Ef 2,8; Rz 5,3-5; Hbr 10,38; Rz 6,11; 1 Kor 15,12-57.

TEKST PAMIĘCIOWY: „I właśnie dlatego dołóżcie wszelkich starań i uzupełniajcie waszą wiarę cnotą, cnotę poznaniem, poznanie powściągliwością, powściągliwość wytrwaniem, wytrwanie pobożnością, pobożność braterstwem, braterstwo miłością” (2 P 1,5-7).

Jedną z najbardziej zdumiewających cech *Nowego Testamentu* jest to, jak dużo prawdy mieści w stosunkowo mało obszernym tekście. Dobrym przykładem tego może być lekcja tego tygodnia, która obejmuje 2 P 1,1-14. W tych 14 wersetach Piotr uczy o sprawiedliwości przez wiarę. Następnie przechodzi do tego, co moc Boża może uczynić w życiu tych, którzy powierzyli siebie Jezusowi. Mówi o zdumiewającej prawdzie, iż możemy się stać „uczestnikami boskiej natury” (2 P 1,4) i możemy uniknąć zepsucia i pożądliwości świata.

W rzeczywistości Piotr podaje nie tyle swoisty katalog chrześcijańskich zalet, ile przedstawia je w określonym porządku. Jedna idzie za drugą, a potem kolejna, aż do najważniejszej.

Piotr pisze także o rzeczywistości bycia w Chrystusie i bycia oczyszczonym z dawnych grzechów (zob. 2 P 1,9), a następnie przedstawia także pewność zbawienia, obietnicy życia wiecznego w wiekuistym królestwie Pana (zob. 2 P 1,11).

Wreszcie podaje nawet związane omówienie ważnej kwestii stanu człowieka po śmierci. Tyle doniosłych i głębokich prawd w zaledwie 14 wersetach!

Przeczytaj 2 P 1,1-4. Co według Piotra zostało nam dane w Jezusie Chrystusie? Jak ukazana jest tu rzeczywistość łaski?

Piotr rozpoczyna ten list, adresując go do tych, którzy „osiągnęli wiarę równie wartościową co i nasza” (2 P 1,1). Greckie słowo przetłumaczone jako *równie wartościowa* oznacza: *tylko samo warta, tak samo uprzywilejowana*. Piotr napisał, że ludzie ci *otrzymali* (BT) tę cenną wiarę — nie żeby na nią zapracowali czy zasłużyli, ale otrzymali ją w darze od Boga. Paweł wyraził to w ten sposób: „Albowiem łaską zbawieni jesteście przez wiarę, i to nie z was: Boży to dar” (Ef 2,8). Wiara ta jest cenna, gdyż „bez wiary (...) nie można podobać się Bogu” (Hbr 11,6). Jest cenna, gdyż przez tę wiarę otrzymujemy wiele wspaniałych obietnic.

Piotr podkreśla, że boska moc Jezusa dała nam wszystko, co jest potrzebne do życia i pobożności (zob. 2 P 1,3). Jedynie dzięki mocy Bożej istniejemy i jedynie dzięki mocy Bożej możemy osiągnąć świętość. Ta moc Boża jest nam dana „przez poznanie tego, który nas powołał przez własną chwałę i cnotę” (2 P 1,3; zob. także J 17,3).

Zostaliśmy powołani do miłowania Boga, ale jak moglibyśmy kochać Boga, nie znając Go? Poznajemy Boga przez Jezusa, spisane Słowo Boże, stworzony świat oraz prowadzenie życia wiary i posłuszeństwa. Poznajemy Boga i rzeczywistość Bożą, gdy doświadczamy tego, co On czyni dla nas. To poznanie nas zmienia. Poznajemy Go też przez rzeczywistość łaski, jaką On nas obdarza.

Następnie Piotr mówi coś jeszcze bardziej niesamowitego, iż otrzymaliśmy także „drogie i największe obietnice” (2 P 1,4), w tym także obietnicę uczestnictwa w boskiej naturze. Ludzkość została pierwotnie stworzona na obraz Boga, ale podobieństwo to zostało w znacznym stopniu zatarte i utracone. Gdy doznajemy nowonarodzenia, mamy nowe życie w Jezusie, który działa, by odnawiać nas na swój obraz. Jednak musimy unikać zepsucia i pożądlivosti świata, aby ta zmiana była możliwa.

Jakie byłoby twoje życie, gdybyś został pozbawiony wiary? Jak twoja odpowiedź pomaga ci zrozumieć, dlaczego dar wiary jest tak cenny?

Przeczytaj 2 P 1,5-7; Rz 5,3-5; Jk 1,3-4; Ga 5,22-23. Jaki podobny temat występuje w tych fragmentach listów?

Starożytni filozofowie często sporządzali listy zalet. Listy zalet nazywano katalogami zalet. W *Nowym Testamencie* występuje kilka takich zbiorów (zob. Rz 5,3-5; Jk 1,3-4; Ga 5,22-23). Jest wysoce prawdopodobne, że adresaci Piotra znali takie listy, choć zapewne istnieją znaczące różnice między tym, co wymieniali filozofowie, a co wymienił Piotr. Zwróć uwagę, że Piotr uporządkował te zalety w określony sposób, tak by każda z nich była wywodzona z poprzedniej aż do najważniejszej — miłości!

Każda z zalet wymienionych przez Piotra ma określone znaczenie:

Wiara w tym kontekście jest niczym innym jak zbawiennym zaufaniem do Jezusa (zob. Ga 3,11; Hbr 10,38).

Cnota (gr. *arete*) oznaczająca dobrą cechę wszelkiego rodzaju była zalecana także przez pogańskich filozofów. Owszem, wiara jest bardzo ważna, ale musi prowadzić do zmiany życia, w którym wyraża się cnota.

Poznanie, o którym mówi Piotr, to oczywiście nie wiedza w sensie ogólnym, ale raczej poznanie wynikające ze zbawczej więzi z Jezusem Chrystusem.

Powściągliwość to cecha dojrzałych chrześcijan, którzy są w stanie panować nad impulsami, zwłaszcza takimi, które mogą prowadzić do braku umiaru.

Wytrwanie to cecha ważna zwłaszcza ze względu na trudy życia i prześladowania.

Pobożność w świecie pogańskim oznaczała etyczne zachowanie będące wynikiem wiary w dane bóstwo. W *Nowym Testamencie* obejmuje także pojęcie etycznego zachowania będącego rezultatem wiary w prawdziwego Boga (zob. 1 Tm 2,2).

Braterstwo oznacza, że chrześcijanie są jedną rodziną, a pobożność prowadzi do powstania społeczności, w której ludzie traktują się nawzajem z uprzejmością i szczerą dobrocią.

Miłość jest zwieńczeniem listy zalet podanej przez Piotra. Podobnie pisał o niej apostoł Paweł: „Teraz więc pozostaje wiara, nadzieja, miłość, te trzy; lecz z nich największa jest miłość” (1 Kor 13,13).

Przed podaniem listy zalet Piotr stwierdził, że powinniśmy dołożyć „wszelkich starań” (2 P 1,5), by osiągnąć owe zalety. Co przez to rozumiał? Jaką rolę odgrywa ludzki wysiłek w naszym pragnieniu pobożnego życia?

Po podaniu listy tego, do czego jako chrześcijanie powinniśmy dążyć, Piotr wskazuje, jaki będzie rezultat tego dążenia.

Przeczytaj 2 P 1,8-11. Jak to, co zostało dokonane dla chrześcijanina, wiąże się z tym, jak chrześcijanin powinien żyć?

Piotr wzywa swoich czytelników do życia zgodnego z nową rzeczywistością, jakiej doświadczają w Jezusie. Cechy takie jak wiara, cnota, poznanie, powściągliwość, wytrwanie, pobożność, braterstwo i miłość „posiadacie i one się pomnażają” (2 P 1,8).

Problem w tym, że nie wszyscy chrześcijanie żyją zgodnie z tą nową rzeczywistością. Niektórzy są „bezczylni i beзуżyteczni w poznaniu Pana naszego Jezusa Chrystusa” (2 P 1,8). Tacy ludzie zapomnieli, że zostali oczyszczeni „z dawniejszych swoich grzechów” (2 P 1,9). Piotr stanowczo twierdzi, że chrześcijanie powinni żyć w nowych realiach, które są dla nich prawdą w Jezusie. W Chrystusie otrzymali oni przebaczenie, oczyszczenie i prawo uczestniczenia w boskiej naturze. Dlatego muszą dołożyć „starań, aby swoje powołanie i wybranie umocnić” (2 P 1,10). Nie ma usprawiedliwienia dla życia takiego, jakim ono było dawniej. Nie ma żadnej wymówki dla beczynności i beзуżyteczności w życiu chrześcijanina.

„Słyszemy wiele o wierze, lecz potrzebujemy słyszeć dużo więcej o uczynkach. Wielu zwodzi swe własne dusze, żyjąc wygodną, niewymagającą i pozabawioną krzyżą religią”¹.

Przeczytaj Rz 6,11. Jak to, co Paweł mówi w tym wersecie, odzwierciedla słowa Piotra zapisane w 2 P 1,8-11?

W pewnym sensie Piotr i Paweł mówią:

— Bądź tym, kim jesteś.

Jesteśmy nowymi stworzeniami w Chrystusie oczyszczonymi z grzechu i uczestnikami boskiej natury. Dlatego możemy prowadzić takie życie, do jakiego zostaliśmy powołani. Mamy być jak Chrystus, gdyż to właśnie oznacza słowo *chrześcijanin*.

W jakim stopniu jesteś jak Chrystus? Pod jakimi względami możesz się poprawić?

¹ Ellen G. White, *Wiara i uczynki*, tłum. Joanna Sztuka, Orion Plus, Radom 2016, wyd. II, s. 52.

„Uważam bowiem, że moim obowiązkiem jest — dopóki przebywam jeszcze w tym namiocie [doczesnego życia] — nawoływać was ustawicznie do czujności. A wiem, że już niedługo trzeba mi będzie zwinąć ten namiot, jak to mi nawet objawił Pan nasz Jezus Chrystus” (2 P 1,13-14 BKR).

W 1956 roku luterkański teolog Oscar Cullmann napisał krótkie studium pt. *Immortality of the Soul or Resurrection of the Dead? The Witness of the New Testament (Nieśmiertelność duszy czy zmartwychwstanie umarłych? Świadectwo Nowego Testamentu)*. Dowodził w nim, że nauka o zmartwychwstaniu jest niezgodna z koncepcją nieśmiertelnej duszy. Ponadto napisał, że *Nowy Testament* opowiada się zdecydowanie za prawdą o zmartwychwstaniu. Po latach wyznał:

— Żadna z moich pozostałych publikacji nie wywołała takiego entuzjazmu z jednej strony i takiej wrogości z drugiej.

Przeczytaj 1 Kor 15,12-57. Co według Pawła dzieje się z człowiekiem po śmierci?

Studium tego, co *Nowy Testament* mówi o śmierci i zmartwychwstaniu, przekonało większość nowotestamentowych badaczy, że Oscar Cullmann ma rację. *Nowy Testament* rzeczywiście zawiera naukę o zmartwychwstaniu, a nie pogląd o nieśmiertelnej duszy żyjącej po śmierci ciała. Na przykład w 1 Tes 4,16-18 Paweł stwierdził, że ci, którzy utracili bliskich wskutek śmierci, mogą czerpać pocieszenie z wiedzy, iż gdy Jezus przyjdzie powtórnie, umarli zostaną przez Niego wskrzeszeni. W 1 Kor 15,12-57 Paweł podaje poszerzony opis zmartwychwstania w dniu ostatecznym. Rozpoczyna od tego, że chrześcijańska wiara jest oparta na zmartwychwstaniu Jezusa. Gdyby Jezus nie zmartwychwstał, to wiara w Niego byłaby daremna. Ale według Pawła Chrystus zmartwychwstał jako pierwociny tych, którzy umarli. Zmartwychwstanie Chrystusa czyni możliwym zmartwychwstanie tych, którzy są w Nim.

Paweł omawia zmartwychwstanie w 1 Kor 15,35-50. Porównuje nowe ciało, jakie otrzymamy po zmartwychwstaniu, z tym ciałem, jakie posiadamy obecnie. To, co mamy teraz, obumrze, ale to ciało, które otrzymamy przy zmartwychwstaniu, nigdy nie umrze.

Podsumowując, gdy *Nowy Testament* mówi o śmierci, czyni to w powiązaniu ze zmartwychwstaniem, a nie nieśmiertelnością duszy. Ważne jest, by to wiedzieć, gdy czytamy 2 P 1,12-14.

Przeczytaj 2 P 1,12-15 BT. Co ma na myśli Piotr, gdy sugeruje, że wkrótce trzeba mu będzie zwinąć ten namiot?

2 P 1,12-14 wskazuje, kiedy napisany został 2 *List Piotra*. Piotr jest przekonany, że wkrótce umrze, a list zawiera jego ostatnie przesłanie — testament.

To, że Piotr spodziewa się rychło umrzeć, wynika ze słów: „Dopóki przebywam jeszcze w tym namiocie (...). A wiem, że już niedługo trzeba mi będzie zwinąć ten namiot” (2 P 1,13-14 BKR). Porównuje ciało do *namiotu* (*przybytku* — BG), który zwinie w chwili śmierci. Jest oczywiste, że Piotr ma na myśli ciało, gdy mówi o zwinieniu namiotu. Tak więc współcześni tłumacze układają te słowa też tak: „Dopóki jestem w tym ciele, (...) rychło trzeba mi będzie rozstać się z życiem” (2 P 1,13-14 BW). Nic w słowach Piotra nie sugeruje, że gdy zwinie swój namiot, czyli jego ciało obumrze, to jego dusza będzie trwać jako odrębna istota.

Przeczytaj jeszcze raz 2 P 1,12-15. Jak Piotr odnosi się do realności swojej rychłej śmierci i czego ta postawa uczy nas o wierze?

2 P 1,12-15 dodaje powagi słowom autora. Apostoł napisał je ze świadomością, że jego życie wkrótce dobiegnie końca. Piotr wie o tym, gdyż napisał: „Jak mi to zresztą Pan nasz, Jezus Chrystus, objawił” (2 P 1,14). Jednak apostoł nie lęka się, nie martwi się i nie żywi obaw. Zamiast tego kładzie nacisk na wieczne dobro tych, których pozostawi. Pragnie, by byli utwierdzeni w „teraźniejszej prawdzie” (1 P 1,12 BG), a póki żyje, nie przestanie ich umacniać w wierności.

Widzimy tu realność i głębię doświadczenia Piotra z Panem. Owszem, apostoł wkrótce umrze i nie będzie to przyjemna śmierć (zob. J 21,18)¹, ale w swej niesamolubnej trosce myślał przede wszystkim o innych. Piotr był prawdziwie człowiekiem żyjącym zgodnie z wiarą, którą głosił.

Jak nasza wiara pomaga nam radzić sobie ze straszną rzeczywistością śmierci? Jak dzięki temu, czego dokonał dla nas Jezus, możemy nauczyć się nawet w obliczu śmierci trzymać wspaniałej nadziei, która została nam dana?

¹ Zob. Ellen G. White, *Działalność apostołów*, Warszawa 2007, wyd. IV, s. 297.

DO DALSZEGO STUDIUM

Jak zauważyliśmy, Piotr wiedział, że wkrótce umrze. Wiedział także (i to od dawna), jak umrze. Jezus mu to powiedział:

— „Zaprawdę, zaprawdę powiadam ci: Gdy byłeś młodszy, sam się przepasywałeś i chodziłeś, dokąd chciałeś; lecz gdy się zestarzejesz, wyciągniesz ręce swoje, a kto inny cię przepasze i poprowadzi, dokąd nie chcesz” (J 21,18).

Jak Piotr zakończył życie?

„Piotr, jako Żyd i obcy przybysz, został skazany na chłostę i ukrzyżowanie. W obliczu straszliwej śmierci apostoł wspominał swój wielki grzech wyparcia się Jezusa w godzinie Jego męki. Niegdyś tak niechętny wobec niesienia krzyża teraz radował się, że może oddać życie za ewangelię, a jako ten, który wyparł się Pana, czuł się nawet niegodny umierać w taki sposób, w jaki umierał jego Mistrz. Piotr szczerze żałował swego grzechu i otrzymał wybaczenie od Chrystusa potwierdzone wzniosłym powołaniem do opieki nad owcami i jagniętami trzody Pańskiej. Jednak pomimo upływu lat nie potrafił wybaczyć sam sobie. Nawet myśl o czekających go męczarniach nie umniejszała goryczy jego smutku i skruchy. W swej ostatniej woli prosił tych, którzy mieli dokonać egzekucji, by ukrzyżowali go głową do dołu. Jego prośba została spełniona. Tak umarł Piotr, wielki apostoł¹. Nawet wobec takiej perspektywy Piotr nie martwił się o siebie, ale o duchowe dobro trzody Pańskiej.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Skoro Piotr, podobnie jak inni autorzy ksiąg biblijnych, napisał tyle o potrzebie świętego życia, dlaczego tak wielu z nas, chrześcijan, nie jest takimi, jakimi powinniśmy być w Jezusie?

2. Omówcie w klasie listę zalet wymienionych w 2 P 1,5-7. Po omówieniu poszczególnych zalet odpowiedzcie na pytanie, jak możecie pomagać innym w dążeniu do ich przejawiania.

3. Zważywszy na to, co wiemy o Piotrze na podstawie ewangelii, to, co napisał w swoich listach, świadczy, jak wielkiego dzieła Chrystus dokonał w nim pomimo jego wcześniejszych upadków. Jaką nadzieję i jakie pocieszenie niesie nam przykład Piotra?

4. W 2 P 1,12 apostoł napisał o „obecnej (...) prawdzie” (BT). Czym była prawda w czasach Piotra, a czym jest w naszych czasach?

5. Ktoś napisał: „To pewne, że śmierć już nie dotyka umarłych. To żywi muszą dźwigać jej ciężar”. Jak my, chrześcijanie, możemy dźwigać ciężar śmierci w sensie uporania się z żalem po zmarłych?

¹ Ellen G. White, *Działalność apostołów*, Warszawa 2007, wyd. IV, s. 297.